

Większość spraw o przestępstwa z art. 62 ust. 1 lub 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dotyczy posiadania dwóch środków – marihuany i amfetaminy, przy czym znaczna ich część to sprawy drobne, a nawet niezwykle drobne, dotyczące posiadania bardzo niewielkich ilości przeznaczonych ewidentnie na cele własnej konsumpcji. Wiele spraw, w których chodzi o niewielką ilość środków, w Polsce kończy się wyrokami skazującymi, podczas gdy w innych krajach Unii Europejskiej, nie wiążą się one z ponoszeniem odpowiedzialności karnej.

UMORZENIE POSTĘPOWANIA NA PODSTAWIE ART. 62A USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII. WYBRANE ASPEKTY PRAKTYCZNE

Katarzyna Syroka-Marczewska
Prawniczka

Uwagi ogólne

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii¹ (dalej: upn) penalizuje szereg zachowań związanych z posiadaniem i obrotem środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi. Każdorazowo okoliczności danej sprawy mają wpływ na to, jaka kara zostanie wymierzona konkretnej osobie. Wskazać należy, że stany faktyczne poszczególnych spraw, które trafiają do sądów (tj. w szczególności miejsce oraz czas popełnienia czynu zabronionego, zachowanie sprawcy, dotychczasowa niekaralność sprawcy), są różne i wówczas mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa. Przykładowo, zgodnie z treścią art. 62 ust. 1 upn, w sytuacji, w której ktoś wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa powyżej, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (art. 62 ust. 2 upn). Jak zatem widać posiadanie znacznej ilości środków odurzających może wpłynąć na wyższy wymiar kary, tj. do lat 10. Są jednak także przepisy, które przewidują karę łagodniejszą. Zgodnie z treścią art. 62 ust. 3 upn, w wypadku mniejszej wagi osobie, która posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe może zostać wymierzona łagodniejsza kara, a mianowicie kara grzywny, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Jak zauważył K. Krajewski, wyniki badań empirycznych wskazują na to, że zdecydowana większość spraw o przestępstwa z art. 62 ust. 1 lub 2 upn dotyczy posiadania dwóch środków – marihuany i amfetaminy, przy czym

znaczna ich część to sprawy drobne, a nawet niezwykle drobne, dotyczące posiadania bardzo niewielkich ilości przeznaczonych ewidentnie na cele własnej konsumpcji². Wiele spraw, w których chodzi o niewielką ilość środków, w Polsce kończy się wyrokami skazującymi, podczas gdy w innych krajach Unii Europejskiej, nie wiążą się one z ponoszeniem odpowiedzialności karnej. Tymczasem w Polsce sprawy te angażują sporą ilość czasu, sił i środków policji, prokuratury i sądów. Równocześnie można mieć zasadnicze wątpliwości co do korzyści, jakie przynoszą one z punktu widzenia zasadniczego celu stosowania represji karnej w obszarze przeciwdziałania narkomanii, tj. redukcji rozmiarów nielegalnej podaży środków odurzających i substancji psychotropowych (redukcja rozmiarów popytu to przede wszystkim, aczkolwiek nie wyłącznie, zadanie profilaktyki, leczenia, rehabilitacji i readaptacji)³. Mając na uwadze powyższą argumentację, Ustawą z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i niektórych innych ustaw⁴ dodano przepis art. 62a upn. Przepis ten wprowadza nowe rozwiązanie zagadnienia sposobu postępowania wobec osób dopuszczających się drobnych postaci przestępstwa posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie i promowanie adekwatnej i rzetelnej wiedzy na temat instytucji umorzenia postępowania na podstawie art. 62a upn.

Umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn

Przepis art. 62a upn stanowi, że jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3 upn, są środki odu-

rzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznaczonej, przeznaczone na własny użytek sprawcy, postępowanie można umorzyć również przed wydaniem postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości.

Wprowadzenie możliwości umorzenia postępowania z uwagi na powyższe przesłanki umożliwia odstępowanie w niektórych sytuacjach od ścigania pewnych kategorii przestępstw związanych z posiadaniem narkotyków, w stosunku do których realizacja represji karnej zdaje się nie przynosić wystarczających efektów. Nie służy bowiem ani znaczącej redukcji rozmiarów nielegalnej podaży środków odurzających lub substancji psychotropowych, ani nie wywiera pożądaných efektów w zakresie redukcji popytu na nie (szczególnie w sytuacji, gdy dzisiaj represji karnej wobec takich sprawców rzadko towarzyszy stosowanie odpowiednich środków edukacyjnych, leczniczych itp.). Równocześnie represja ta może przez stygmatyzację takich sprawców wyrządzać niekiedy szkody i zapoczątkować proces ich dalszego popadania w konflikt z prawem, lub proces ten pogłębiać. Wprowadzenie art. 62a upn miało na celu również odciążyć organy ścigania od prowadzenia licznych dochodzeń w sprawach o posiadanie nieznaczonej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych. Stąd też przepis ten daje możliwość wydania decyzji o umorzeniu postępowania nawet jeszcze przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania. Jak czytamy na stronach internetowych Sejmu RP ustawodawcy zależy na tym, aby takie sprawy nie przekształcały się w „normalne” postępowanie przygotowawcze⁵. Z tych też względów przepis ten przewiduje możliwość umorzenia postępowania jeszcze przed jego formalnym wszczęciem.

Generalną przesłanką umorzenia postępowania na podstawie art. 62a upn jest niecelowość stosowania wobec pewnej grupy osób posiadających narkotyki represji karnej. Na taką niecelowość przepisu wskazują przesłanki wymienione w art. 62a upn, a mianowicie nieznaczonej ilości posiadanego środka oraz posiadanie go na własny użytek. Należy przy tym zaznaczyć, że obie okoliczności są ze sobą ściśle powiązane.

Nieznaczonej ilości środka odurzającego lub substancji psychotropowej

Ustawodawca zrezygnował z bliższego definiowania pojęcia nieznaczonej ilości środka odurzającego lub substancji

psychotropowej, pozostawiając to znamię znamieniem ocennym, co oznacza, że w przepisach nie znajdziemy definicji określenia „nieznaczonej ilości”. Ocenę, czy sprawca posiadał nieznaczonej ilości zabronionych substancji, każdorazowo pozostawiono organom ścigania i sądom. Przepis art. 62a upn może zostać zastosowany tylko wtedy, jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3 upn, są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznaczonej, przeznaczonej na użytek sprawcy.

Kryterium ilościowe pojęcia „znaczonej ilości” winno być zawsze ocenione przez pryzmat ilości porcji, jakie mogą być przygotowane do bezpośredniego użycia. W ocenie Sądu Apelacyjnego w Krakowie, nieznaczonej ilości narkotyku to ilość niewielka, odpowiadająca doraźnym potrzebom uzależnionego, to jest odczuwanemu współcześnie głodowi narkotycznemu, jedna, dwie porcje, lecz nie ilość od tego większa, choćby zgromadzono ją w przewidywaniu przyszłych potrzeb⁶. W orzecznictwie wskazuje się, że udzielanie (w rozumieniu sprzedaży) środka w postaci marihuany odbywa się z reguły w porcjach 0,5 grama, zaś porcja do bezpośredniego użytku w tzw. fifce wynosi 0,1 grama⁷. W przypadku amfetaminy porcja ma zazwyczaj masę 0,1 grama⁸.

Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowym, sposób rozumienia nieznaczonej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych jako przesłanki instytucji uregulowanej w art. 62a upn musi jednak uwzględniać nie tylko kryterium ilościowe, odwołujące się do wagi tych substancji, ale również kryterium jakościowe. Przy interpretacji wyrażenia „nieznaczonej ilości” jako przesłanki instytucji określonej w art. 62a upn nie należy ograniczać się tylko do wagi środków odurzających i substancji psychotropowych, gdyż należy również uwzględnić stężenie zabezpieczonej substancji, pozwalające ocenić, ile można z niej zrobić jednorazowych dawek tej substancji. W ocenie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu w celu ustalenia znaczenia pojęcia „nieznaczonej ilości” środków odurzających lub substancji psychotropowych należy uwzględnić również – oprócz wymienionych kryteriów ilościowego i jakościowego – kryterium proporcji ilości zabezpieczonych substancji do potrzeb sprawcy⁹.

Wyjaśnić należy, że oceniając ilość, należy mieć na uwadze, że nie chodzi o czystą substancję aktywną, ale o całość narkotyku wraz z wypełniaczami, które powszechnie stosowane są w nielegalnym obrocie.

Zdaniem Sądu Najwyższego, środki odurzające czy substancje psychotropowe, będące przedmiotem czarnorynkowego obrotu, z różnych powodów, czy to z uwagi na uwarunkowania technologiczne związane z ich produkcją, co sprawia, że występują w niej różnego rodzaju zanieczyszczenia, czy też poprzez praktykę dodawania tzw. wypełniaczy w celu zwiększenia ich masy i zwielokrotnienia zysków, przedstawiają zróżnicowaną jakość, co nie oznacza, że przedmiotem nielegalnego obrotu nie jest całość tej substancji jako substancji narkotykowej¹⁰.

Okoliczności popełnienia czynu

Jak już wspomniano przesłankami stosowania art. 62a upn są okoliczności przedmiotowe objęte przez dwa określenia: „okoliczności popełnienia czynu” oraz „stopień jego społecznej szkodliwości”. Elementami decydującymi o tym, że okoliczności popełnienia czynu uzasadniają umorzenie postępowania może być przede wszystkim brak wyraźnego zagrożenia dla dóbr prawnych osób trzecich. Inaczej mówiąc, można przyjąć, że na przykład przypadki posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych w szkole czy innych instytucjach edukacyjnych, placówkach oświatowych, jednostkach wojskowych, w czasie imprez sportowych czy innych imprez masowych potencjalnie zawsze takie zagrożenie stwarzają. Dlatego w takich wypadkach stosowanie tego przepisu powinno być wyłączone.

Jak słusznie zauważył Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, posiadanie przez sprawcę części środków lub substancji na własne potrzeby, zaś części z przeznaczeniem dla kogoś innego, powoduje, że nie jest możliwe umorzenie w stosunku do niego postępowania na podstawie art. 62a upn¹¹.

Spółeczna szkodliwość czynu

Spółeczna szkodliwość czynu jest pojęciem zdefiniowanym w art. 115 § 2 kodeksu karnego (dalej: kk)¹². Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Tym, co może decydować o przyjęciu, że stopień społecznej szkodliwości czynu uzasadnia skorzystanie z przepisu art. 62a upn, może być przede wszystkim charakter posiadanego środka, tzn. jego szkodliwość. I tak w przypadku posiadania *cannabis*, a więc substancji o mniejszej szkodliwości niż wiele innych środków, w ilościach nieznacznych i okolicznościach niestwarzających w zasadzie zagrożenia dla dóbr prawnych osób trzecich, w zasadzie można domniemywać zasadność umorzenia postępowania na podstawie art. 62 upn¹³. W przypadku innych środków, ze względu na większe zagrożenie, jakie stwarzają one generalnie dla dobra chronionego, jakim jest zdrowie publiczne, zastosowanie tego przepisu powinno wchodzić w grę znacznie rzadziej, co nie oznacza jednak całkowitego wykluczenia takiej możliwości. Podkreślić należy, że przepis art. 62a upn dotyczy tylko sytuacji, w których nie mamy do czynienia ze znikomym stopniem społecznej szkodliwości. W takiej sytuacji czyn nie stanowiłby bowiem w ogóle przestępstwa. Inaczej mówiąc przepis ten ma zastosowanie w sytuacjach, gdy stopień społecznej szkodliwości jest wyższy niż znikomy, ale nie przybiera takiego natężenia, które wykluczałoby przyjęcie, że wymierzenie sprawcy kary uznać można za niecelowe.

Postępowanie w przedmiocie umorzenia postępowania na podstawie art. 62a upn

Umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn jest fakultatywne i zależy od każdorazowej oceny prokuratora w konkretnej sprawie, a tym samym od spełnienia dodatkowych przesłanek, poza samą nieznaczną ilością. Brak automatyzmu powinien zagwarantować indywidualne podejście, a tym samym realizację również innych celów prawa karnego w tym obszarze (prewencja generalna, cele terapeutyczne), w tych wypadkach, które na to zasługują. Inaczej mówiąc, przypadki posiadania nieznacznych ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych niespełniające innych przesłanek wskazanych w art. 62a upn ustawy, są nadal kwalifikowane z art. 62 ust. 1 upn lub ewentualnie (przy spełnieniu innych przesłanek) z art. 62 ust. 3 upn. O umorzeniu postępowania na ww. podstawie prokurator może zdecydować także na późniejszym etapie postępowania przygotowawczego. Zależać to będzie przede wszystkim od oceny przez prokuratora zgromadzonego w sprawie

materiału dowodowego. Podkreślić należy, że skutki decyzji o umorzeniu dla sprawcy będą identyczne.

W praktyce funkcjonowania organów ścigania zasadą właściwie jest, że najpierw wydawane jest postanowienie o wszczęciu postępowania przygotowawczego, w trakcie którego prowadzi się niezbyt rozbudowane postępowanie dowodowe. Następnie podejrzanemu przedstawiane są zarzuty i w zależności od jego wyjaśnień prokurator podejmuje decyzję w przedmiocie umorzenia postępowania na podstawie art. 62a upn.

Wskazać należy, że o umorzeniu postępowania na podstawie art. 62a upn może zdecydować również sąd w sytuacji, gdy prokurator uznał, że brak jest podstaw do umorzenia postępowania. Sąd nie jest związany oceną prokuratora i może umorzyć postępowanie na podstawie art. 62a upn na posiedzeniu, o ile uzna, że są spełnione przesłanki pozwalające na podjęcie takiej decyzji. Nie jest również wykluczona sytuacja, iż sąd – po przeprowadzeniu rozprawy – umorzy postępowanie na podstawie art. 62a upn. Podobnie, jak w przypadku prokuratora, decyzja sądu w tym zakresie ma charakter fakultatywny. Na marginesie wskazać należy, że decyzje sądu o umorzeniu postępowania na podstawie art. 62a upn podlegają zaskarżeniu i niejednokrotnie prokurator składa zażalenie na to rozstrzygnięcie.

Umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn vs. warunkowe umorzenie postępowania na podstawie art. 66 kodeksu karnego

Umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn stanowi niewątpliwie interesującą alternatywę dla warunkowego umorzenia postępowania. To ostatecznie rozwiązanie przewidziane jest w art. 66 i 67 kodeksu karnego¹⁴. Do najważniejszych różnic tych dwóch instytucji należy:

1. o warunkowym umorzeniu postępowania decyduje sąd, wydając wyrok, zaś o umorzeniu postępowania na podstawie art. 62a upn może zdecydować prokurator już na samym początku postępowania, a nawet przed jego formalnym wszczęciem;
2. warunkowe umorzenie postępowania wiąże się obligatoryjnie z określeniem okresu, na jaki następuje to umorzenie (od roku do lat 3), co *de facto* oznacza poddanie sprawcy próbie; umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn nie wiąże się z podda-

niem sprawcy okresowi próby (tzw. umorzenie bezwarunkowe);

3. w przypadku warunkowego umorzenia postępowania, w przypadku spełnienia określonych przesłanek, sąd może podjąć to postępowanie, co oznacza, że w wyniku rozpoznania sprawy sprawcy może zostać wymierzona kara przewidziana w art. 62 ust. 1 lub 3 kk; umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn kończy postępowanie w sprawie o posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych, a organy ścigania nie mają możliwości wznowienia tego postępowania;
4. wyrok warunkowo umarzający postępowanie obala domniemanie niewinności, zaś umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn nie wywiera takiego skutku;
5. wyrok warunkowo umarzający postępowanie jest odnotowywany w Krajowym Rejestrze Karnym, zaś informacja o umorzeniu postępowania na podstawie art. 62a upn nie jest w nim umieszczana.

Zagadnienia dodatkowe

W nawiązaniu do omawianej problematyki wskazać należy na dwie kwestie związane z umorzeniem postępowania na podstawie art. 62a upn.

Po pierwsze, z reguły podczas zatrzymania osoby podejrzewanej o posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych funkcjonariusze policji ujawniają ww. substancje niedozwolone. Są one przez nich zabezpieczane, a następnie stanowią dowód w sprawie. Po umorzeniu postępowania na podstawie art. 62a upn zachodzi konieczność rozstrzygnięcia, co zrobić z tymi substancjami. Stosownie do treści art. 70 ust. 2 upn w razie skazania za przestępstwo określone w art. 62 lub w art. 62b oraz w razie umorzenia lub warunkowego umorzenia postępowania karnego orzeka się przepadek środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej, nawet jeżeli nie były własnością sprawcy. Sąd, orzekając przepadek przedmiotów, może zarządzić ich zniszczenie. Z czynności zniszczenia sporządza się protokół. Stosowny wniosek o orzeczeniu przepadku prokurator składa do sądu, który następnie orzeka przepadek substancji psychotropowej lub środka odurzającego na rzecz Skarbu Państwa oraz nakazuje ich zniszczenie. Postanowienie o orzeczeniu przepadku powinno

zostać doręczone osobie, przy której zabezpieczono ww. substancje.

Drugą kwestią, na którą należy zwrócić uwagę, omawiając umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn, jest brak konieczności orzekania obowiązku uiszczenia przez sprawcę nawiązki na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej. Zgodnie z treścią przepisu art. 70 ust. 4a upn w razie skazania sprawcy m.in. za przestępstwo określone art. 62 ust. 1 lub 2 upn sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 Kodeksu karnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 1000 złotych, do wysokości 60 000 złotych. Przepis ten, dodany Ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw¹⁵, obowiązuje od 1 stycznia 2023 roku. W przepisie tym zawarto wyraźne odwołanie do skazania sprawcy, a więc wydania przez sąd wyroku skazującego. Umorzenie postępowania na podstawie art. 62a upn – nawet jeżeli następuje na etapie postępowania sądowego – nie jest skazaniem sprawcy, a tym samym brak jest podstaw do orzekania obowiązku uiszczenia nawiązki na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Uwagi końcowe

Posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych jest wciąż zabronione, a wprowadzenie możliwości umorzenia postępowania z uwagi na przesłanki z art. 62a upn, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu, umożliwiło odstąpienie w określonych przez ustawodawcę sytuacjach od ścigania pewnych kategorii przestępstw związanych z posiadaniem narkotyków. Za pozytywne należy uznać rozwiązanie, w którym to prokurator lub sąd mogą podjąć decyzję o zaniechaniu ukarania sprawcy i umorzeniu postępowania, mając na uwadze m.in. okoliczności konkretnego przypadku oraz postawę sprawcy. Należy również zauważyć, że wprowadzenie przepisu art. 62a upn może skutkować częstszym umarzaniem postępowań w bardzo drobnych sprawach związanych z posiadaniem środków odurzających lub substancji psychotropowych, co w konsekwencji wydaje się, że może doprowadzić do odciążenia organów ścigania i sądów.

Przypisy

- ¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 172 ze zm.
- ² Por. K. Krajewski, „Przestępstwo posiadania narkotyków w świetle badań aktowych”, Państwo i Prawo nr 9/2008, s. 31-45, oraz K. Krajewski, „Przestępstwo posiadania narkotyków oraz środków stosowane wobec jego sprawców w świetle badań aktowych”, Alkoholizm i Narkomania t. 21 (2008), z. 3, s. 221-234.
- ³ Por. uzasadnienie Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (<https://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/wgdruku/3420>; dostęp: 11.09.2023).
- ⁴ Dz.U. z 2011 r., nr 117, poz. 678.
- ⁵ Por. uzasadnienie Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw, s. 11-12 (<https://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/wgdruku/3420>; dostęp: 11.09.2023).
- ⁶ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2000 r. sygn. akt II AKa 161/00, Legalis nr 49075.
- ⁷ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 22 stycznia 2008 r., sygn. akt II AKa 300/07, Legalis nr 112211.
- ⁸ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 października 2000 r., sygn. akt II AKa 124/00, Legalis nr 89076.
- ⁹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 23 lutego 2023 r., sygn. akt II AKa 247/16, Legalis nr 1712615.
- ¹⁰ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt III KK 261/17, Legalis nr 1704946; por. także W. Zontek [w:] „Komentarz do wybranych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii” [w:] „Przestępstwa narkotykowe i dopalacze. Komentarz”, red. W. Górski, D. Zajac, Kraków, art. 62(a), art. 62(b).
- ¹¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 5 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa 270/18, Legalis nr 2243165; tożsame stanowisko prezentowane jest w doktrynie – por. P. Gensikowski, „Materialnoprawne ujęcie przesłanek instytucji przewidzianej w art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”, Prok. i Pr. 2015/10, s. 101.
- ¹² Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz.U. z 2022, poz. 1138 ze zm).
- ¹³ Por. uzasadnienie Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw, s. 13 (<https://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/wgdruku/3420>; dostęp: 11.09.2023).
- ¹⁴ Zgodnie z treścią art. 66 kk sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności. Ponadto zgodnie z treścią art. 67 kk warunkowe umorzenie następuje na okres próby, który wynosi od roku do 3 lat i biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia. Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd może w okresie próby oddać sprawcę pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym. Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę. Ponadto sąd może nałożyć na sprawcę następujące obowiązki: a) informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby, b) przeproszenie pokrzywdzonego, c) wykonywanie cięższego na nim obowiązkułożenia na utrzymanie innej osoby, d) powstrzymanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających, e) poddanie się terapii uzależnień, f) poddanie się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji, g) uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, h) powstrzymanie się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób, i) opuszczenie lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, j) zakaz prowadzenia pojazdów.
- ¹⁵ Dz.U. z 2022 r., poz. 1855 ze zm.